

Dr hab. Ewa Filipowicz-Kosińska

Szczecin, 26 kwietnia 2023

Akademia Sztuki w Szczecinie

Sztuki muzyczne, dyscyplina artystyczna wokalistyka

Zleceniodawca recenzji:

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie, pismo Przewodniczącego Rady Dyscypliny Artystycznej Pana prof. dr hab. Pawła Łukaszewskiego z dnia 23 marca 2023r., zlecenie podjęte na podstawie Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021. Poz. 478).

Dotyczy:

Wykonania w ramach prowadzonej działalności naukowej dzieła w postaci sporządzenia autorskiej recenzji dotyczącej rozprawy doktorskiej w przewodzie doktorskim pani Lifei Wang w związku z wszczętym przez Radę Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina postępowaniem w sprawie nadania stopnia doktora w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej – sztuki muzyczne.

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska Pani mgr Lifei Wang pod tytułem „**Studium procesu integracji europejskiej techniki śpiewu bel canto z chińskim śpiewem ludowym**” składa się z dzieła artystycznego zapisanego na nośniku elektronicznym jego opisu w tłumaczeniu Karoliny Wang. Do dzieła załączone jest także streszczenie w języku angielskim.

Dzieło artystyczne stanowi nagranie CD, w skład którego wchodzi 11 utworów:

1. Yin Qing – „Będę Cię kochała poza grób”
2. Hu Tingjiang – „Wariacje Mairy”
3. Gu Jianfenn – „To właśnie ja”
4. Li Yan – „Święto latarni”
5. Zhang Qianyi – „Arirang”
6. Jiping Zhao – „Brama Wielkiego Dworu”
7. Yan Fei – „Pieśń wyemancypowanych chłopów tybetańskich”
8. Xiao Peiheng – „Każy wychwała nasz dom”
9. Hao Quangang – „Oda do kwiatu śliwy- na melodię Bu Suan Zi”
10. autor nieznan – „Haftowana sakiewka”
11. Wang Long- „Cytra”

Utwory te zostały nagrane w Chinach w Beijing Langxinlun Studio. Solistce towarzyszył przy fortepianie Yao Deng, a realizacji nagrania dokonał Lehui Luan.

Dla osób wychowanych w innej kulturze zarówno muzycznej jak i społecznej, płyta ta stanowi odmienność i ciekawość, przenosi nas w świat jakże nam odległy. Tłumaczenie pieśni pozwala na zrozumienie tekstu i lepsze wniknięcie w stan emocjonalny wykonawcy. Każdy utwór został dokładnie przemyślany i zinterpretowany. Głos Lifei Wang brzmi pięknie i przekonująco w całej skali, słucha się Jej śpiewu z ogromną przyjemnością. Technika chińskiego śpiewu ludowego połączona z wykorzystaniem elementów techniki bel canto, daje bardzo ciekawe efekty artystyczne i brzmieniowe. Połączenie to umożliwia wykonawcy osiągnięcie zamierzonej, przemyślanej interpretacji poszczególnych utworów, bardzo swobodnego dostosowania zmian barwy głosu w zależności do potrzeb ekspresyjnych, jak również osiągnięcia różnych efektów akustycznych, zmian dynamicznych, a także stosowanie niektórych technik wykonawczych np. koloratur. Znacomity warsztat wokalny artystki, pozwolił na stworzenia dzieła nieprzeciętnego, pełnego emocji i wyrazu. Należy podkreślić także współpracę Lifei Wang z pianistą Yao Deng, oboje artyści stworzyli bardzo profesjonalny partnerski duet. Przemyślany kształt każdego utworu, jedność interpretacyjna, artykulacyjna, wspólne muzykowanie, słowem kameralistyka.

Założony cel artystyczny dokumentuje w sposób czytelny opis dzieła.

Już na pierwszy rzut oka załączona do dzieła artystycznego praca robi dobre wrażenie. Posiada aktywny spis treści, wstęp, cztery rozdziały z wieloma podrozdziałami oraz paragrafami, słowo końcowe, podziękowania a także bibliografię. W sumie zajmuje 192 strony.

Temat pracy „Studium procesu integracji europejskiej techniki śpiewu bel canto z chińskim śpiewem ludowym” został nakreślony we wstępie przez autorkę. W postawionej tezie oddziaływania bel canto na estetykę chińskiego śpiewu ludowego, doktorantka pisze „czy taki wpływ istnieje, a jeżeli tak to w jakim stopniu sztuka bel canto jest asymilowana przez różne odmiany chińskiego śpiewu ludowego”. Wyjaśnia i podkreśla różnicę znaczenia słowa „ludowy” w muzyce chińskiej oraz zachodniej. Pisze o obecnym stanie badań nad techniką bel canto w Chinach, wymienia także metody jakie wykorzystuje podczas swoich badań.

W pierwszym rozdziale „Chiński śpiew ludowy a bel canto” składającym się z czterech podrozdziałów, a każdy z nich z paragrafów, autorka przedstawia pojęcia, pochodzenia, cechy charakterystyczne oraz istoty chińskiego śpiewu ludowego oraz bel canto. Pisze także o wpływie bel canto na śpiew ludowy.

Rozdział drugi „Podobieństwa i różnice pomiędzy bel canto a śpiewem ludowym” z dwoma podrozdziałami, oraz paragrafami, stanowi bardzo dokładnie przeprowadzoną analizę. W pierwszym podrozdziale przedstawione są podobieństwa dotyczące estetyki, dykcji, oddechu, stylu. W drugim podrozdziale przeprowadza została analiza różnic obu technik. Autorka opisuje rozbieżności kulturowe, dążeń artystycznych, technik śpiewu, gatunków muzycznych, stylów śpiewu, stosowania różnych ekspresji muzycznej. Autorka we wprowadzeniu przybliżyła także tradycje muzyczne narodu chińskiego.

Rozdział trzeci „Bel canto i Chińska sztuka śpiewu ludowego – synteza i rozwój” stanowi clou pracy, składa się z trzech podrozdziałów, każdy z wieloma paragrafami. Pierwszy podrozdział poświęcony jest integracji i rozwojowi bel canto w praktyce wokalistów w chińskiej muzyce ludowej. Doktorantka porusza w nim zagadnienia syntezy obu technik wokalnych, pisze o

kwestii oddechowej, dykcji, użycia rezonansu, pisze także o wpływie bel canto na wokalistów chińskiej muzyki ludowej. Drugi podrozdział poświęcony jest integracji i rozwojowi bel canto w chińskiej uniwersyteckiej edukacji wokalne. Mówi o zastosowanych metodach nauki, promocji, innowacji, rozwoju, syntezie elementów bel canto do ludowej praktyki wykonawczej, a także porusza kwestię budowy systemu chińskiej narodowej szkoły śpiewu. W trzecim podrozdziale Lifei Wang porusza zagadnienia znaczenia integracji chińskiej muzyki narodowej z bel canto.

Rozdział czwarty to „Analiza pieśni nagranych na załączonej płycie CD, w ich kształcie artystycznym stanowiącym egzemplifikację omawianych zagadnień – artystyczna koncepcja rozwiązania założonych tezy”. Doktorantka przedstawia 11 utworów wokalnych, wśród nich 10 pieśni, niektóre napisane na potrzeby produkcji filmowej oraz jednej arii - Będę Cię kochać poza grób z opery narodowej „Ballada o kanale”. Każdy utwór oprócz oryginału posiada tłumaczenie na język polski, jest poddany bardzo wnikliwej i wyczerpującej analizie, odnoszącej się do budowy, okoliczności powstania i co bardzo ważne w celu udowodnienia postawionej w pracy tezy - analizy wykonawczej w odniesieniu do techniki bel canto. Zabrakło mi w tym rozdziale wprowadzenia i podsumowania treści, interesuje mnie dlaczego doktorantka wybrała te, a nie inne utwory, czym się kierowała. Takie informacje wniosłoby do pracy bardziej osobisty charakter.

W słowie końcowym Lifei Wang podsumowuje swoją dysertację na temat procesu integracji europejskiej techniki śpiewu bel canto z chińskim śpiewem ludowym kończąc ją słowami „Poprzez pokolenia, poprzez pomnażanie i modyfikacje, dwie szkoły śpiewu zderzają się ze sobą, zapożyczają i integrują swoje elementy, powodując, iż sztuka ludowej muzyki wokalne staje się akceptowaną i lubianą przez szeroką publiczność formą artystyczną, podczas gdy dalszy rozwój chińskiej sztuki muzyki ludowej ulega intensyfikacji, a ona sama wkracza na drogę podróży we wszystkie strony świata.”

Bibliografia pracy, także pochodząca z ostatnich lat, zawiera 343 pozycje, w większości autorów Chińskich, powinna moim zdaniem mieć stanowczo wyodrębnioną literaturę prymarną i sekundarną. Zasadą podawania spisu źródeł bibliograficznych jest także uszeregowanie jej w sposób alfabetyczny według haseł autorskich lub w przypadku ich braku haseł tytułowych. W pracy zasada ta nie została uwzględniona.

Praca stanowi innowacyjność spojrzenia na poruszony temat. Doktorantka podaje definicję pojęcia chińskiego śpiewu ludowego i bel canto, dokonuje ich porównania, analizy i podsumowania oraz sygnalizuje różnice między nimi w zakresie kulturowym, technik śpiewu i wielu innych. Przedstawia także proces sinizacji bel canto, jego integrację z chińskim śpiewem ludowym i proces rozwojowy. Kompletując materiały źródłowe dokonała niejako przeglądu ostatnich kilkudziesięciu lat historii czerpania chińskiego śpiewu ludowego z bel canto w zakresie sztuki wokalne. Tym samym rzuciła światło na proces integracji chińskiego śpiewu ludowego i bel canto na płaszczyźnie zarówno teoretycznej, jak i praktycznej, wyznaczając drogę dla rozwoju chińskiej sztuki śpiewu i dydaktyki wokalne.

Praca została skonstruowana w sposób logiczny, jest poprawna pod względem metodologicznym, a także zastosowania przypisów. Autorka przedstawia w niej określone tezy badawcze, podaje sposób ich dowodzenia z powołaniem się na konkretne źródła. Napisana dojrzałym językiem. Czytając pracę odniosłam wrażenie, że pisała ją Pasjonatka swego przedmiotu badań. Chęć podzielenia się wiedzą, treścią przeczytanej literatury, ukazanie w

wielu płaszczyznach i wątków zagadnienia. Może czasami zbyt długie zdania powodują brak ich zrozumienia i potrzebę ponownego czytania treści. Czasami powtarzane są te same treści lub ukazywane w innym kontekście. Zdarzają się błędy stylistyczne, interpunkcyjne. Oprócz rozdziałów, podrozdziałów i paragrafów ujętych w spisie pracy, w treści pracy występują podparagrafy. Założeniem oddzielenia cytatu od treści była zmiana czcionki na mniejszą, niestety nie zawsze jest to realizowane (np. str. 27, 28). Uwagi te, jednak nie stanowią pomniejszenia wartości pracy.

Konkluzja

Praca doktorską mgr Lifei Wang, na którą składa się dzieło artystyczne w formie zapisu CD, oraz pisemny opis dzieła, stanowi integralną całość w aspekcie wykonawczym oraz teoretycznym. Stwierdzam, iż posiada ona kompendium wiedzy na badany temat i stanowi cenny wkład w rozwój dyscypliny artystycznej wokalistyka, a także w dziedzinie sztuk muzycznych

Niniejszym stwierdzam, iż Doktorantka wykazała się wiedzą teoretyczną, a także umiejętnościami do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej. W ten sposób Doktorantka rozwiązała założone zagadnienie artystyczne i spełniła wymagania art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 . poz. 478)

Stawiam wniosek o jej przyjęcie.

Dr hab. Ewa Filipowicz-Kosińska